

JE GAAT HET PAS ZIEN ALS JE HET DOOR HEBT 1 Samuël 16:1-13 en Marcus 8:22-26

Johan Cruyff was niet alleen een begenadigd voetballer, maar hij is ook bekend door zijn uitspraken. Je kent wellicht: 'Elk voordeel heb zijn nadeel'. Maar de grote filosoof van Betondorp heeft ook gezegd: 'Je gaat het pas zien als je het doorhebt'. Dit gaat niet alleen over voetbal. We hebben continue te maken met een enorme stroom van indrukken. Het schijnt dat wij in één dag evenveel beelden en informatie op ons af krijgen als een middeleeuwer in heel zijn leven. Er is altijd wat te zien. Maar de vraag is: zien we ook echt of blijft het bij een vluchtig kijken? Zeker als het om mensen gaat. De eerste indruk is belangrijk, maar doe je daar iemand recht mee? Je hebt ongemerkt je mening al klaar. Maar zie je dan hoe iemand echt is? Er is een verschil tussen kijken en zien. Kijken doe je met je ogen. Vaak is dat oppervlakkig. Zien doe je met je hart. Het vraagt aandacht. 'Je gaat het pas zien als je het doorhebt'.

Samuël moet een nieuwe koning zalven. In zijn hoofd zal hij al wel een beeld hebben gehad hoe die nieuwe koning eruit zal zien. Wij vormen ons van te voren al een beeld, zo gaat het dat. Maar dat plaatje kan je ook in de weg zitten. Samuël ziet Eliab, een grote sterke kerel, en denkt: dat moet hem zijn. Maar dan zegt God tegen hem: *'De mens kijkt naar het uiterlijk, maar de Heer ziet het hart aan.'* Er is een verschil tussen kijken en zien. Kijken doe je met je ogen en gaat af op uiterlijk. Zien doe je met je hart en als je dat doet, dan zie je het hart van de ander. Er komt een connectie tussen hart en hart. Tussen jouw hart en het hart van die ander. Zo ziet de Heer naar jou. Hij ziet je zitten. 'De Heer heeft mij gezien en onverwacht ben ik geboren en getogen', zingt een lied. En de vraag van vanmorgen is: hoe veranderen wij van 'kijkers' in 'zieners'.

Het bijzondere verhaal over de genezing van die blinde in Betsaida gaat daarover. Want even daarvoor heeft Jezus tegen zijn leerlingen gezegd 'Zien jullie *het* nog niet in en begrijpen jullie *het* niet? Jullie hebben ogen, en jullie zien niet?' (Marcus 8: 17-18) 'Je gaat het pas zien als je het doorhebt' Het gaat over onze mentale blindheid. Zoals wij kunnen zeggen: 'Zijn zakenpartner is op zijn geld uit, maar hij ziet het niet'. In Betsaida wordt een blinde bij Jezus gebracht. En ze – waarschijnlijk de dorpelingen - smeken Jezus om hem aan te raken. Hoe die blinde het zelf ziet, dat weten niet. In ieder geval zijn de dorpelingen zijn heel erg gedreven om deze blinde met Jezus in aanraking te brengen. Maar dan gebeurt er iets heel opvallends. Jezus pakt de blinde bij de hand zo raakt hij hem aan - en brengt hem buiten het dorp. En als de man weer helder kan zien zegt Jezus: ga het dorp niet in. Waarom zou dit verteld worden? Blijkbaar kan het proces van weer ziende worden niet plaatsvinden in de vertrouwde omgeving. Daar is afzondering voor nodig. Alleen Jezus en hij voor het aangezicht van de Heer. Was hij zover gekomen dat hij niemand meer wilde zien? Dat hij zich uit angst zich helemaal afgesloten voor de boze buitenwereld had? Deur dicht, ogen dicht. Was het zover gekomen dat hij het niet aankon, als mensen naar hem keken? Moest hij zich losmaken van de visie die anderen van hem hadden, of waarvan hij dacht dat ze die hadden? Je zult maar van jong af gehoord hebben: jij deugt nergens voor. Voor dat je het weet geloof je dat en ga je met die bril naar jezelf kijken en je wordt je blind. Wat gebeurt er met jou Als je naar een ander kijkt, echt kijkt? Wat voel je dan? Wordt je bang of voel je interesse? Wat gebeurt er met jou als een ander naar jou kijkt, echt kijkt? Wat voel je dan? Voel je gezien of wordt je bang? Het gaat hier over angst en vertrouwen.

Jezus doet wat speeksel op de ogen van de blinde. Een intiem gebaar. En legt zijn handen op die ogen. Zo raakt hij hem aan op die zere plek. De wond van het leven. De man moet gevoeld hebben dat Jezus hem wel ziet zitten. Jezus doordringt hem ervan dat hij een geliefd kind van God is. Hoe hij ook eerst over zichzelf dacht, wat andere mensen ook over hem zeiden. Zie je al wat?, is de vraag van Jezus. 'Ik zie mensen, het zijn net bomen, wandelende bomen.' Blijkbaar heeft hij eerder kunnen zien, want hij weet hoe hij wat hij ziet moet benoemen. Hij ziet het nog niet scherp. Hij ziet contouren, wellicht in zwart-wit. Zo kijken wij ook vaak naar mensen. Wij hebben een oppervlakkig beeld, en op grond daarvan vormen wij ons een oordeel. Dan hebben we het over dé vluchtelingen, dé elite, dé PVV'ers, ... Maar 'zé bestaan niet'. Het gaat erom dat we mensen zien. Dat we veranderd worden van 'kijker' naar 'ziener'. Dat we niet vanuit angst kijken, maar met vertrouwen. Dat gaat niet in één keer. Jezus legt daarom de handen opnieuw op zijn ogen. Nu is hij alles scherp. Zijn kijkers zijn zieners geworden. Hij heeft nieuwe ogen gekregen. Zoals op dit schilderij

Ik las een indrukwekkend interview met Sharone Lifschitz. Haar ouders Obed en Yocheved - beiden vredesactivisten – werden op 7 oktober door Hamas ontvoerd. Haar moeder Yocheved werd na enkele weken losgelaten, maar haar vader zit nog steeds vast. Martelende onzekerheid. Komt hij vrij? Leeft hij nog? Je zou zeggen dat Sharone vol zit met haat. Maar weet je wat ze zegt? *'Onze echte vijand is haat; het idee dat de persoon die naast je staat, geen menselijk wezen is. De mensen die mijn moeder en vader ontvoerden, en de mensen die op die dag hele gezinnen vermoordden, namen deel aan de ergste wreedheden die je kunt bedenken. Maar ze zijn nog steeds mens. Ons vermogen om als mensen elkaars pijn te zien, daar geloof ik in. Ik geloof dat we manieren moeten vinden om naast elkaar te leven, als burens, en dat wanneer onze burens lijden, wij ook lijden. We hebben meer mensen nodig die de pijn van anderen kunnen erkennen, ondanks hun eigen verblindende pijn.'*

Een hoopvolle stem uit een hopeloze situatie. Vrede begint ermee dat we elkaar in de ogen kijken.

*De Heer heeft mij gezien en onverwacht
ben ik opnieuw geboren en getogen.
Hij heeft mijn licht ontstoken in de nacht,
gaf mij een levend hart en nieuwe ogen.*

Jezus raakt onze ogen aan zodat wij met ons hart het hart van de ander zien. God ziet jou zitten, daarom kunnen wij andere mensen zien zitten. Wat er dan er dan gebeurt kun je in dit filmpje zien. <https://youtu.be/nf4-NAqQrn4?si=ymK7NuovXE8iBrlC>